

# אור הפרשה

י"ל ע"י מוסדות אור דוד בראשות הרה"ג דניאל זר שליט"א



ט"ו תשרי תשפ"ד • גליון 282 • חג סוכות

## זמני שבת קודש

רבונו תם	מוצאי שבת	הדלקת נרות	תל אביב
19:39	19:05	18:07	תל אביב
19:43	19:08	18:05	ירושלים
19:38	19:04	18:06	חיפה

## שבת שלום ומבורך!

העלון טעון גניזה

## מה מזכירה הסוכה?

בני ישראל צעדו להם במדבר, 600,000 שנה. עם שלם, נדדו בין 48 גברים ומשפחותיהם, נדדו בין 48 תחנות לאורך 40 שנה. היה להם רק אוהל מתנופף ברוח, לא היתה להם הכנסה קבועה, בוודאי שלא נכסים. הכל היה עראי, שברירי, נטול כל ביסוס של קבע. אחרי 40 שנות נדודים במדבר הצחיח, הם מגיעים לארץ המובטחת, ואז כל יהודי מקבל בית מלא בכל טוב, חלקת אדמה בה הוא מגדל גידולים משכרים, לפתע נוחת על היהודי עושר מופלג...

כאן על היהודי להיזהר ולהישמר, לבל יחשוב שהדבר מובן מאליה. שלא יהרהר ולו לרגע שכל הנכסים שקיבל, הבית שבנה, האוצרות שבמרתפיו, האילנות שלו הכורעים תחת הפירות העסיסיים – כל אלה הם נכסיו האישיים, הפרטיים, משלו ומיכולתו. לפיכך, אחת בשנה, למשך שבוע ימים, מצווים אנו לצאת אל הסוכה. לחוש שוב את העראי, להרגיש בשנית את תחושת הנדודים, לחיות שוב תחת השמש הקופחת, בין מחיצות ערטילאיות ומתנופפות...

מצוות הסוכה נועדה אפוא, 'למען יידעו דורותיכם'. כדי שלדורי דורות, יהודים יזכרו שכל מה שבידיהם, כל האוצרות והנכסים שלהם, הכל מגיע מבורא עולם. אז יתרונו ליבם בשירה והודאה, הם יודו בשמחה על כל מה שזכו בו!

כי כשאדם מגיע למסקנה הפשוטה שאין לו כלום, לא מגיע לו כלום, הוא לא שווה כלום – הכל הוא מקבל מאבא, הכל: הכשרונות, היכולות, הכוחות, הבריאות, הילדים, הכסף, הקשרים – הכל בכל מכל כל אינו משלו, או אז לבו נרגש בהודאה על כל המתנות הללו, אז מבין הוא כי 'טוב להודות להשם ולזמר ולשמך עליון'!

(הרב אשר קובלסקי)



הרה"ג דניאל זר שליט"א ראש ה"שיב" המוסדות

## שנה חדשה

אם אנו רוצים להגיע לשנה הבאה נקיים כדאי להתחיל להתחזק עכשיו במוסר

עומדים משתוממים מהפלאים! "רופא כל בשר ומפליא לעשות" אשר ברא אלוקים לעשות". האדם הוא עולם מלא פלאים, מערכת הראייה והשמיעה העצבים וההולדה, הריאות והלב המופלא, איך בשר, דבר גשמי חושב, הנשמה חושבת. העין היא דבר גשמי, היא רק חלון לנשמה שרואה. כחלון שאינו מאיר אלא שהשמש מאירה דרכו. רק מהתבוננות בגוף המושלם שברא לנו הקב"ה, אפשר לחזור בתשובה!

אומר הקב"ה, נתתי לך גוף שלם בלי חסרון, אבל אתה צריך לעשות את עצמך "אדם שלם", מה זה אדם שלם? זה המעשים שלו! אתה יכול להיות מלאך חבלי, ואתה יכול להיות מלאך! אומר הקב"ה, אני דאגתי לחצי שלי נתתי לך גוף מושלם, תדאג אתה לחצי שלך, למעשים הטובים, וביחד נעשה אדם, השלמות שלך תלויה בך, תדאג אתה לחצי שלך ואז תהיה אדם שלם מושלם בכל הבחינות. מעיר פרא שנולדת תייצר אדם.

לכן צריך ללמוד בספרי המוסר, ספר מוסר לומדים בהתעוררות, לומדים כדי להכניס אל הלב, מוסר זה לא ידיעה, אדם אומר שמעתי את הדרשה הזאת, אני מכיר אותה, זה לא נכון, מוסר לא בא להודיע את מה שלא ידע, אלא להחדיר לדם ולעצמות את הידיעה, לחיות את הידיעה, כשלא חיים את הידיעה הרי זה כאילו לא יודע, אם אני אומר לאדם יש שם אריה, ובכל זאת הוא הולך, הרי או שהוא לא יודע מה זה אריה, או שהוא לא הבין מה אמרתי לו, או שהוא מטורף, אדם שמע שיחה מוסרית, חי את הדברים ונושם אותם זהו לימוד המוסר.

יודעת היום והשבות אל לבבך, וכי אם אדם יודע בשכלו אינו יודע בליבו? אין בתורה מילה מיותרת. אלא יש יודע בשכל ואינו יודע בלב, כתוב בספרים הק' שהמרחק בין המוח ללב הוא כמרחק שמים וארץ, השמים תפקידם להוריד גשם והארץ תפקידה להצמיח, אדם צריך להוריד את הידיעה מהשכל ללב, ולפעול לפי אותה הידיעה. אל תשאיר את הידיעה במוח ובפועל תעשה מה שבא לך, זה לא ידיעה, אדם שיודע הוא אדם שמפנים את הדברים בלב ופועל לפיהם. כך הוא הופך את הידיעה שלו לחושית.

שבת שלום וחסד שמחה!  
מתוך דרשתו השבועית של הרה"ג דניאל זר שליט"א  
המתקיימת בכל יום רביעי בשעה 22:00 בישיבת אור דוד

בחסדי ה' יתברך זכינו לעבור את הימים הנוראים הקדושים והטהורים. וה' יתברך יעזור, שהאור של הימים האלה יהיה אותנו כל השנה כולה, להתחזק ללכת מחיל אל חיל בתורה ויראת שמים, וליום הכיפורים הבא נגיע נקיים וטהורים מכל עוון ועבירה.

אבל איך עושים את זה? רק אם נתמיד השנה בשיעורי תורה, מוסר וביקורת. אדם צריך לדעת שבלי מוסר, בטבעו, הוא פרא אדם, הוא חיה טורפת. זה פסוק מפורש: "ועיר פרא אדם יולד" (איוב יא). מה הפירוש? כל אדם נולד פרא אדם, בין אם נולד לבית חרדי או לבית חילוני, אלא מה, אחד נולד 10 אחוז פרא אדם אחד 20 אחוז פרא אדם, במה זה נמדד? כמה שאדם נולד עם מידות רעות הוא יותר פרא אדם. אדם שיש לו גם תאוה גם גאווה גם קנאה גם שנאה, ככל שיש לו יותר מידות רעות כך הוא יותר "פרא אדם". אומר הפסוק "אדם יולד", התפקיד שלך, מעיר פרא שנולדת, מהטבעים שלך, להפוך עצמך ל"אדם". להדמות לעליון, להיות כמלאך עלי אדמות!

שמעתי פעם ממור"ר הגה"צ רבי אליעזר בן דוד זצוק"ל, שהיה מורה לרבים בישיבת פורת יוסף בקטמון, נלב"ע ע"ה וזכותו תגן עלינו ועל כל ישראל. בפרשת בראשית, בכל הבריאה כתוב "ויעש אלוקים" "ויברא אלוקים", עד שמגיע לאדם שם אומרת התורה "נעשה אדם". למה? דבר עצום למדנו כאן! אומר רבי אליעזר בן דוד, כביכול הבורא יתברך מדבר אלינו ואומר לנו בוא אני ואתה יחד ונעשה אדם.

מה זה בהמה? נוטריקון "מה בה", כל מה שהיא יש בה כבר מראשיתה, גור שנולד כמעט מיד הוא יכול לעשות הכל, רואה אש בורח, רואה בור בורח. אבל אדם לא, תינוק לא בורח מאש. אין הבדל כמעט בין בהמה קטנה לבהמה גדולה. מה זה מלמד אותנו? ששדם בא לעולם כדי להתקדם. הוא לא נולד עשוי ומוכן, הוא צריך להשלים את נפשו, וכמו בכוחות הנפש כך ויותר מזה ברוחניות, אדם נולד חסר, אדם נולד פרא, כזאב ערבות, והוא צריך הרבה תיקון והיישרה.

אדם נולד עם מידות רעות, אחד יותר פרא ואחד פחות. אומר הקב"ה לאדם "נעשה אדם" בוא, אני ואתה ביחד נעשה אדם. הגוף של האדם גדל מאליה, אבל על מידות צריך לעבוד, צריך "לעשות". הגוף של האדם לא צריך השלמה "מבשרי אחזה אלוך", הגוף של האדם מלא חכמה, עומק שחוקרים ומדענים



## ההקדשה השבועית

הוציאם את האדם לתקוות אלפי טלמים צארי המוסר! להצלחתכם אז לעיני קדושתם! התקשרו עכשיו: 05-04-000-000

**לימודים**  
ידן חיה בת הדס יוסי בן הלן צורי בן רחל דיזיה בת חוה

**לישין**  
בנימין בן חסיה אלדד בן חוה ססיר בת עליזה לילך בת עליזה

**לחוללנות**  
אסף בן חיה רועי בן דיה אלעד בן ענה אלדד בן ירדנה

**לעילוי נשמות**  
שלמה בן ג'ון סג'ילית בת חנה חן בן חיה שמעון בן יילנדה יואב בן חנה



# סיפור לשבת

הרב צבי נקר

## העצמה שבאימון

סיפור אמיתי שסיפר הג"ר אשר דרוק שליט"א, מגיד מישרים:

במשפחה מסוימת נפטר הסבא, ר' זלמן, שהיה תלמיד חכם אציל נפש ובעל מידות טובות. באותה תקופה, הלך לעולמו אחד מגדולי ישראל ושמו ר' יעקב זצ"ל שדר בשכנות עם המשפחה. כאשר נולד במשפחה בן זכה, הוחלט לקרואו על שמו של הסבא ועל שמו של אותו גדול יחידי, ונקרא שמו בישראל "יעקב זלמן".

עם השמות הנפלאים בהם זכה הרך הנימול, היו כולם משוכנעים שיסב נחת גדול להוריו. אבל כאשר החל הילד לגדול, אפילו יום אחד של נחת לא היה ממנו. בהתחלה גוננו עליו ההורים, ומצאו הסברים לכל התלונות, אבל עד מהרה נאלצו להודות שהבעיה צומחת בביתם. לא בחיידר ולא בקרב חבריו.

מה עשו ההורים? התפללו. לא הפסיקו להתפלל. מי שהיה רואה את אמו מדליקה נרות בערב שבת קודש, היה בטוח שקרה פה היום אסון – המילים המוכרות: "זכני לגדל בנים ובני בנים חכמים ונבונים, אוהבי ה' יראי אלקים, אנשי אמת, זרע קודש בה' דבקים, ומאירים את העולם בתורה ובמעשים טובים ובכל מלאכת עבודת הבורא" – מילים אלו נאמרו בבכיות ובהתרגשות הנפש עצומה.

כאשר סיים ה"צדיק" את שנות החיידר, המליץ המלמד לחפש לו מקום שמשלב רכיבת סוסים וכדו', כי במסגרת סטנדרטית אין לו סיכוי. מצאו לו מקום, וגם שם לא רוו ממנו נחת. אבל איכשהו חלפו השנים ולישיבה גדולה הצליח להשתחל למקום סטנדרטי. בכל זאת, דמעות של אימא בהדלקת נרות!...

באותו ישיבה, בה למדו מאות תלמידים, וביניהם נמצא עוד בחור שאף הוא נקרא בשם "יעקב זלמן".

בין שני ה"יעקב זלמנים" היו שני הבדלים. ההבדל הראשון פיזי, יעקב זלמן "השני" היה רזה וגבוה – ויעקב זלמן "שלנו" הפוך. ההבדל השני והגדול יותר, היא ברמה הרוחנית: יעקב זלמן "שלנו" בקושי למד, ואילו "יעקב זלמן" השני – בדיוק להיפך! מתמיד, עדין נפש, פשוט כליל המעלות.

איך מבדילים בישיבה בין שני ה"יעקב זלמן"? אם מגיעה שיחת טלפון, למשל, איך ידעו למי הכוונה?

החליט מי שהחליט, להצמיד ליעקב זלמן המתמיד את התואר "גדול", שהרי דרכו לגדולות סלולה ועומדת! אז היה את "יעקב זלמן" והיה את "יעקב זלמן הגדול".

חלפו עברו השנים, והבחורים הגיעו לפרק "האישי מקדש". יום אחד הגיע לארץ ראש ישיבה מארה"ב, אשר תר אחר חתן לבתו המהוללה. ניגש אליו שדכן והודיע לו שאם ברצונו לחגוג בליל החתונה גם "הכנסת ספר תורה", יש לו הצעה מתאימה עבורו – ספר תורה חי!

איך קוראים לו? "יעקב זלמן הגדול".

"הגדול?"

כן. זה כינוי שנועד להבחין בינו למישהו אחר בשם דומה, אך ממש לא גדול... אהה!...

יצר קשר עם בחורים בישיבה והאינפורמציה כמעט שיכרה אותו. "הבחור הכי טוב בישיבה" היה השבח הבסיסי, מכאן זה רק עלה ל"בחור הכי טוב בכל עולם הישיבות"... שאל בחור שני, שלישי, ורביעי, ישישי שביעי כולם פה אחד נמנו וגמרו בשבח מעלתו.

סבר וקיבל.

יצר מיד קשר עם השדכן. השדכן ניסה לומר משהו, אך ראש הישיבה בהתלהבות כי רבה, דחק בו לסדר מיד פגישה שכן "הבת שלי הגיעה איתי לארץ!"

משהשתק הצליח השדכן להתנצל, לספר שאביו נפטר לפני שעתים, "ההלוויה בשעה שטים עשרה..."

סליחה התנצל ראש הישיבה "ורק בשורות טובות".

הוריד את השפופרת ושאל את עצמו מה אני עושה? נמתין שבוע שהוא יקום משבעה? היה לא תהיה!... מי יודע אם היהלום לא ייחטף בתוך אותו שבוע!

מיד לאחר הלוויית אביו של השדכן, הגיע הראש ישיבה לנחם. ביקש סליחה ומחילה ואמר שעקב דחיפות העניין הוא מבקש רשות להעביר את ניהול השידוך לאחד מתלמידיו שמתגורר בארץ, הוא מתחייב שאם השידוך יעלה יפה יבוא השדכן על שכרו באופן מושלם, כאילו הוא, ורק הוא, ניהל את כל השידוך מרישא ועד גמירא.

להצעה כזו לא יכל השדכן לסרב...

מיד פנה הראש ישיבה לתלמידו, ביקש ממנו ליטול על עצמו "מצוה שאינה יכולה להיעשות בידי אחרים..."

ואז נזכר ראש הישיבה שאפילו את הטלפון של המשפחה לא לקח מהשדכן. אז מה עושים? אין ברירה. תיסע לישיבה, תקרא ל"יעקב זלמן הגדול" ותבקש ממנו את הפרטים של הוריו. שים לב; יש שם שני בחורים באותו שם. "יעקב זלמן סתם" ו"יעקב זלמן הגדול" אל תטעה ביניהם!

מיהר התלמיד-השדכן לישיבה. תפס את הבחור הראשון שנקרה בדרכו וביקש ממנו לקרוא ל"יעקב זלמן הגדול" לא חלפו כמה דקות והצדיק ניצב מולו. שוחח עמו מעט, ביקש את הפרטים ויצא לדרכו.

דבר אחד לא ידע הראש ישיבה באותו יום נכנסו לפני כסא הכבוד הדמעות הרבות שהורידו הוריו של יעקב זלמן ("הקטן") והא ראייה: הבחור שהשדכן החדש ביקש ממנו לקרוא ליעקב זלמן הגדול היה בחור שהגיע לישיבה ל"חיוזק". הוא עדיין לא למד לעמוד על ההבדלים שבין "יעקב זלמן" ל"יעקב זלמן הגדול", אבל כיון ששמע את הכינוי הגדול הבין שהכוונה ל"גדול" במידות גופו. לא חשב פעמיים וקרא ל"יעקב זלמן", שלנו – ממנו קיבל את פרטי ההורים.

אמו של יעקב זלמן עונה לטלפון. מתוך היכרות עם הצעות קודמות שהגיעו, הבינה שהחלה טעות. היא מכירה את המשפחה שמציעים, ואין סיכוי שיבחרו בבן שלה כחתן. כדי למנוע מבוכה, ביקשה מהמתקשר לברר עוד על הבן, אך הוא מילא את פיו בשבחים והסביר שכבר יש לו תשובה חיובית מהצד השני...

השפורפרת נפלה.

קיצורו של דבר הם הקימו בית נאמן בישראל!

בשבתות שהתארח אצל השווער הכין דבר תורה בעזרת חבריו, ואיכשהו העניינים הסתדרו.

מה שצלצל באוזניו כל הזמן היה הפתגם של אשתו "במה זכיתי לשמש ספר תורה?" הוא לרגע אחד לא הבין את זה, הוא הרי מכיר את עצמו ויודע היטב עד כמה הוא לא ספר תורה!

אבל היא חוזרת על זה שוב ושוב, אז אולי יש בזה משהו?...

יום רדף יום, וספר תורה רדף ספר תורה. האמון האדיר שנטעו בו – מתוך מחשבה מוטעית שהוא הספר תורה המדובר... חילחל אל ליבו ויצר את המהפך. הוא דבק בתורה, עד שהפך בעצמו לספר תורה.

ביום הנישואין העשירי שלהם אמרה לו אשתו שהיא צריכה לתת שבח והודיה מיוחדת להשי"ת, כי בישיבה היכן שלמד היה עוד יעקב זלמן "אבל הוא לא היה כזה מיוחד כמוך!" שמע את הדברים וחשב להתעלף...

כיום הוא מחשובי מרביצי התורה בארץ ישראל שליט"א

מדובר בסיפור אמיתי – מסיים הרב דרוק – ואם היה בידי, הייתי מביא את אימו שתציץ בחלון הישיבה היכן שהוא מרביץ תורה, ותוריד דמעות. אך הפעם של שמחה!... (שבת קודש עמלנו)

לסיפורים מרתקים נוספים של הרב צבי נקר נכנסו לאתר 'ישיבת אור דוד'



פינת ההלכה הרב יגון חורי

## הלכות חג הסוכות

**יז.** האוכל מיני פירות, אפילו אכל מהם שיעור אכילת קבע, וכן האוכל אורז או בשר או מגדים, או גבינה וביצים, מן הדין פטור מן הסוכה. (חזו"ע עמ' קלז)

**יח.** המחמיר על עצמו ואינו שותה אפילו מים חוץ לסוכה, הרי זה משובת, אבל יזהר שלא יברך "לישב בסוכה". ומכל מקום מי שנוהג על פי הדין ואינו מחמיר לאכול אכילת עראי ולשתות מים דוקא בסוכה, אפילו הוא תלמיד חכם, רשאי, ולא נחשב כמי שאינו מדקדק במצות. (חזו"ע עמ' קמ)

**יט.** יש מתירים לאכול חוץ לסוכה עד כביצה פת, אפילו בשבת ויום טוב. וכן עיקר. (חזו"ע עמ' קמא)

**כ.** אף על פי שמותר לאכול אכילת עראי חוץ לסוכה, מכל מקום אם הוא אוכל סעודת קבע בסוכה, אסור לו לשתות אפילו מים חוץ לסוכה. וכן אם יש בפיו ממה שאכל בסעודתו בסוכה, ויצא חוץ לסוכה, אסור לו להמשיך ללעוס מחוץ לסוכה, אלא יקפוז פיו עד שיחזור לסוכה, כיון שהכל בא מחמת סעודת קבע שחייבת בסוכה. (ילקו"י עמ' תרצג)

**כא.** בכל ימי חג הסוכות, בזמן שיש קידוש, יש לקדש מעומד, ולברך "לישב בסוכה" בסוף הקידוש, ואחר כך יושב וטועם. ובלילה הראשון של החג כשמקדש, אחר ברכת הקידוש יברך "לישב בסוכה", ואח"כ ברכת "שהחיינו". (חזו"ע עמ' קעד)

**כב.** אם שכח לברך "לישב בסוכה" קודם הסעודה, יברך כל זמן שנזכר כשהוא מיסב ואוכל בסעודה, כל שעודו ממשיך באכילת תבשיל, או אפילו פירות לקינוח סעודה, ואפילו בכל משקה אשר ישתה, רשאי לברך לישב בסוכה, אף שאינו מתכוין לאכול יותר מכביצה פת. אבל אם סיים סעודתו לגמרי, אינו מברך יותר לישב בסוכה באותה סעודה. וכל שכן אם בירך ברכת המזון. (ילקו"י עמ' תשו)

**כג.** המצטער פטור מן הסוכה, כגון אם יש בסוכה זבובים או יתושים המטרידים אותו, או מפני הרוח, או מפני ריח רע יכול לצאת לאכול חוץ לסוכה. (חזו"ע עמ' קנב)

**כד.** בימי הצנה והקור יש לו ללבוש בגדים חמים ויאכל בסוכה ויוכל גם לברך "לישב בסוכה". ואם גם הבגדים החמים אינם מקילין עליו את צער הקור, פטור מן הסוכה. (ילקו"י עמ' תשפג)

**כה.** הולכי דרכים ביום לצורך פרנסה, פטורים מן הסוכה, ביום, וחייבים בלילה, שאם יש סוכה במקום ההוא חייבים לאכול ולישון שם. ואם אינם מוצאים שם סוכה, פטורים. (חזו"ע עמ' קסו)

**כו.** הנוסע במטוס במשך שעות רבות, מותר לו לאכול שם אפילו סעודת קבע, ופטור מן הסוכה. והוא הדין לנוסע באוטובוס מעיר לעיר ובדרך הוא מנמנם, דשפיר דמי. וכל זה כשהולכים לצורך פרנסה [או שהולכים לבקר את ההורים שיש בזה מצות כיבוד אב ואם] וכדומה, אבל היוצאים לטייל בימי חג הסוכות, אינם רשאים להפקיע עצמם ממצות סוכה, וחייבים לאכול סעודת קבע שלהם בסוכה. (שם)

**כז.** השינה בסוכה חובה בכל שבעת ימי החג, והשינה חמורה יותר מן האכילה, שאפילו שינת עראי אסורה חוץ לסוכה, שאין קבע לשינה, שפעמים שאדם מנמנם מעט, חו היא שנתו. (חזו"ע עמ' קצא)

**כח.** אין כל אדם יכול לומר מצטער אני, לפטור עצמו מן הסוכה, אלא רק בדבר שדרך בני אדם להצטער בו. אולם אם יודע בעצמו שהוא מאניני הדעת, וכל מי שהוא מאניני הדעת כמוהו, מצטער בזה פטור מן הסוכה. (חזו"ע עמ' קצט)

**כט.** מי שאשתו חלשה, ויש להם ילדים קטנים, שמתעוררים בלילה ובוכים, וצריך לקום ולטפל בהם, ונבצר ממנו לדעת מתי לקום אליהם, אם יישן בסוכה, מותר לו לישן בבית לצורך הטיפול בילדים. (חזו"ע עמ' ר)

**ל.** ארבעת המינים צריך שיהיו ניטלים דרך גדילתם, עיקריהם למטה, וראשיהם למעלה, ואם הפך אותם, לא יצא. (חזו"ע עמ' שמ)

**לא.** כשאוגדן יש להניח הדס אחד מצד ימין של הלולב, והדס אחד מצד שמאלו, והאחד שבאמצע יהיה נוטה קצת לצד ימין. ושתי ערבות אחד מימין ואחד משמאל. ויש להזהר לקשור את ההדס גבוה שיהיה יותר מן הערבה. (חזו"ע עמ' שמה)

**לב.** כיון שמצוי הוא שינשרו העלים של ההדסים ובפרט של הערבות במשך החג, לכן יש להסיר את קשרי האגד של ארבעת המינים ולבדוק פעם ביומיים את ההדסים והערבות שלא נשרו רוב העלים של אחד מהענפים שלהם, על מנת שלא יהיו ברכותיו לבטלה ויפסיד את המצוה החשובה של ארבעת המינים. ואם נשרו רוב העלים של אחד מהם צריך להחליף להדס חדש או לערבה חדשה, ולכן יש להתארגן מבעוד מועד שיהיה לו ההדסים ובפרט ערבות עודפים על החיוב למשך החג לעת הצורך.

**א.** נאמר בתורה בסוכות תשבו שבעת ימים... כי בסוכות הושבתי את בני ישראל. והם ענני כבוד שהקיף הקב"ה את בני ישראל שיצאו ממצרים לבל יכס שרב ושמש וציוונו הקב"ה לעשות סוכה שהיא זכר לענני הכבוד.

**ב.** הסוכה צריכה להעשות משלש דפנות וסכך, הדפנות שהם כותלי הסוכה ומחיצותיה, מותר לעשותם מכל דבר העומד בפני הרוח, למעט סדינים וכדומה שאינם כשרים לדפנות הסוכה, שהרי רוח מצויה מנדנדת אותם, וכל מחיצה שהולכת ובאה ברוח מצויה, אפילו בנדנד מועט פחות משלשה טפחים, אינה מחיצה. ואפילו אם מותח וקושר היטב את הסדינים בעמודי הסוכה בארבעת רוחותיה, אין להתיר, לפי שפעמים שמתנתקים על ידי הרוח, ואינו שם על לב, ומברך ברכות לבטלה, וגם דינו כאוכל חוץ לסוכה. (חזו"ע עמ' עמ' א)

**ג.** יש להזהר שלא לעשות סוכה תחת מרפסת, אפילו אם גג המרפסת גבוה הרבה, שסוכה כזאת פסולה בהחלט. (ילקוט יוסף עמ' קל)

**ד.** נאמר בתורה: "בסוכות תשבו שבעת ימים כל האזרח בישראל ישבו בסוכות, למען ידעו דורותיכם כי בסוכות הושבתי את בני ישראל בהוציא אותם מארץ מצרים". ופירושו חז"ל: שהם ענני כבוד שהקיפם הקדוש ברוך הוא. שבעה עננים היו, ארבעה מארבע רוחות העולם, ענן למעלה, וענן למטה, וענן אחד מלפניהם, הגבוה ממניכיו, והנמוך מגביהו, והורג את הנחשים והעקרבים, ומכבד ומרביץ לפניהם. לכן לכתחלה יכוין קודם אכילתו שהוא יושב בסוכה זכר ליציאת מצרים, ושהוא בא לקיים מצות עשה מן התורה באכילתו בסוכה. ויכוין גם כן לקיים מצות ישיבה בסוכה זכר לענני כבוד שהקיף הקב"ה את בני ישראל בצאתם ממצרים. (ילקו"י עמ' תרטו)

**ה.** מצות עשה לאכול כזית פת (כ-30 גרם) בסוכה בלילה הראשון של חג הסוכות. (חזו"ע עמ' ק)

**ו.** וצריך לאכול את הכזית פת שבסוכה, בלי הפסק, בתוך כדי אכילת פרס. [כשש עד שבע דקות וחצי]. (ילקו"י עמ' תרלז)

**ז.** כל שבעת הימים עושה אדם את סוכתו קבע, ואת ביתו עראי, שנאמר בסוכות "תשבו" ואמרו חז"ל תשבו כעין תדורו. כיצד, כלים הנאים ומצעות הנאות בסוכה, וכלי שתיה כגון כוסות בסוכה, אבל כלי אכילה כגון הקדרות והסירים חוץ לסוכה, כי אין דרך ארץ להביא הקדרה אצל השלחן לערות ממנה, ואם נהגו כן נשים עצלניות בטלה דעתן, ועל כל פנים לא יעשו כן בסוכה. (חזו"ע עמ' קכח)

**ח.** נראה שמה שיש נוהגים להביא אל השלחן קערה גדולה, שבה עופות או ארז, וכל אחד מהם לוקח ממנה ונותן לצלחת שלו ואוכל, שפיר דמי: שדרך הוא לעשות כן גם בפני אורחים מכובדים. וצלחות האוכל לאחר האכילה, נכון להוציאם מן הסוכה. (שם)

**ט.** לא יעשה שום תשמיש בזוי בסוכה, כגון שטיפת קדרות וקערות וכיוצא בזה, שלא יהיו מצות בזויות עליו, וכן אין להחליף חיתול לתינוק בסוכה. וכן אין לקצר דרכו על ידי הסוכה. (חזו"ע עמ' קכט)

**י.** מותר לעשן סיגריות בסוכה, כשם שאוכלים ושותים בסוכה. (חזו"ע עמ' קל)

**יא.** מבואר בוזהר הקדוש (פרשת אמור דף קג:), שהוד קודשת שבעה אושפיזין עלאין קדישין, אבות העולם, משה ואהרן, ויוסף ודוד, נמצאת בסוכה, לפיכך היושב בסוכה עליו לשתב בדרך ארץ, ככבוד ובהדר, ובפרט כי הסוכה גדולה קדושתה מאד, וכמו שאמרו (סוכה ט). שחל שם שמים על עצי הסוכה. ובמיוחד יש להזהר מאד להתרחק ממדת הכעס וההקפדה בתוך הסוכה, ולא ירים קולו על בני ביתו, וכל זה לכבוד האורחים רמי המעלה. והמשתדל שלא לדבר בסוכה כי אם דברי תורה, השם יתברך ישפיע עליו שפע קדושה וטהרה משבעה אושפיזין עלאין קדישין, ולהצליח בכל דרכיו. (שם)

**יב.** נשים פטורות מסוכה, אפילו בלילה הראשון של החג. ואם רצו לישב בסוכה, אפילו אינן טהורות מותר להן לישב בסוכה, ויש להן שכר כמי שאינו מצווה ועושה. ובלבד שלא יברכו "אשר קדשנו במצותיו וציוונו לישב בסוכה", כיון שהן פטורות. (חזו"ע עמ' קמח)

**יג.** בכל ימי חג הסוכות בין ביום בין בלילה אסור לאכול "סעודת קבע" חוץ לסוכה, ושיעור סעודת קבע הוא יותר מכביצה פת. (שהוא כ-54 גרם) ועדיף שיאכל כששים גרם פת ואז מברך גם כן "לישב בסוכה". (חזו"ע עמ' קלב)

**יד.** האוכל עוגות כשיעור יותר מכביצה חייב לאכול בסוכה, אבל לא יברך "לישב בסוכה", אלא אם כן אוכל שיעור קביעות סעודה, שהוא כשיעור שלש ביצים ומעלה (162 גרם). (חזו"ע עמ' קלד)

**טו.** האוכל תבשיל מחמשת מיני דגן, כגון אטריות, ואכל ממנו סעודת קבע



# רגע חושבים

הרב ישראל לוגסי



## אהבה ומשפט

כל זה מתרשלים מקיומם, ואף עוברים עליהם, והקדוש ברוך הוא מחיה אותם בטוב מבלי לתת להם כמעשיהם. אכן, רק הקדוש ברוך הוא בחכמתו ובאהבתו לעמו מצד אחד, ולמשפט מצד שני - יכול לגשר בין שתי אהבות הללו.

לכן חייבים אנו ראשית, שתהיה הסתכלותנו על מוסר ה' וענישיו שהנם לאחר הרבה רחמים וחסד, לאחר הרבה עסקאות ומקח עם מדת הדין, וידיעה זו חשוב למאד, כדי שגם כאשר יגיעו היסורים לאדם, ידע מה עבר עד שהתגלגלו עליו יסורים אלו, ויקבלם בסבר פנים יפות, ולפחות לא יבעט בהם, אחר שידע שבא לו מהבורא הרחמן והחסדן שנלחם עבורו עד כמה שהצדק מחייב את המינימום שבלתי אפשר מבלעדיו.

והוא שנאמר בפסוק (מלאכי ב, ז): "הוגעתם ה' בדבריכם, ואמרתם במה הוגענו? באמרכם כל-עשה רע - טוב בעיני ה', ובהם הוא חפץ, או איה אלקי המשפט".

כלומר טוען הבורא לעמו, לא די שאני כביכול מתיגע עם מדת הדין להשקיטה ולגשר בינה לביניכם, עוד אתם מיגיעים אותי ביתר שאת באמרכם, הנה אין משפט, על עושה רע - הוא טוב בעיני ה', שכן אני מתיגע בזה לטובתכם, להאריך אף מדת הדין אתכם שלא לעשות בכם כליה, ואתם, במקום שתכירו טובה, מסתכלים על כך באופן שלילי, שאינני עושה משפט, ואלו העושים רע הנם טובים בעיני ה', הלא בזה מוסיפים אתם יגע על יגיעי, שכן זה היגע כשרואה תועלת ביגיעתו, מקבל כח ושמחה מיגיעתו, אולם אם יגיעתו לריק הרי שיגיעתו כבדה עליו פי כמה וכמה, אם כן אם הייתם רואים חסדי אתכם ושבים בתשובה, היה יגיעי רק עם מדת הדין ולא עמכם, אולם עתה שהנכם דוברים עלי כזב, יגיעי הוא כפול ומכפל.

הלא נביט ונראה בעין את מקחו של הבורא עם מדת הדין, הנה לעינינו, כמה חוטאים ישנם, מחללים שבת, חוטאים בעריות, מפירים תורת ה' ומבטלים מצוותיו תפלה, תפלין, ברכות וכיוצא, והקדוש ברוך הוא משאיר אותם בחיים, מפרנסם, שומר עליהם בנסים נגלים ונסתרים, וכמו שבאר ה"תמר דבורה" הפלא ופלא את אריכות אפיו של הבורא עם החוטאים לו באופן שאין שום שכל יכול לסבל ולהבין סבלנות שכזו.

נתבונן, וכי אין מדת הדין תובעת עליהם דין, והלא הקדוש ברוך הוא אוהב את הדין, אוהב הוא את המשפט והצדק וכנאמר (ישעיה סא, ח): "כי אני ה' אהב משפט" וכאמרנו: מלך אוהב צדקה ומשפט. והוא פשוט, שכן הקדוש ברוך הוא אמת וחנותמו אמת, ובשביל שתצא האמת לאמתו חייבים לשמוע את מדת הדין המקטרגת, דאם לא כן יצא הדין מעות, ותכלית בריאת האדם בעולם הוא כדי שיעמד במבחן ונסיון ויהא נדון על מעשיו כדי שיזכה לעולם הבא בדין ובצדק ולא בחנם ובבושה.

לכן עלינו להבין עד כמה קשה להקדוש ברוך הוא מצד אחד להתיחס למדת הדין, לשמעה, ולספקה כפי הצדק והישר, ומאיך לחוס על החוטא ולהאריך אף אתו ולהחיותו ומבלי שתפגע מדת הדין, זו הרי עיסקא קשה שאין כמוה, לשבת כביכול לשמע את הקטגור ותביעותיו, ובהכרח שומע הוא לקטגור כדי שיתבצע המשפט בצדק ובישר, ומבלי תשובה הרי שנתבע לבצע ענישים קשים, והנה היכן הוא ענשם של אלו, הלא כל אלו שלויים ורעננים, עד שיום אחד חוזרים בתשובה, ויתכן שיהא זה לאחר עשרים או אף שלשים שנה, לאחר עשרות שנים של חטא ועוון, באים המה לשוב לה', ומקבלם באהבה וחבה ולא זוכר להם מעוונותיהם כלום. ובהרבה מקרים מדבר אף בכאלה המודעים לחטאיהם, יודעים שפושעים המה בתורה ויודעים המה שנוטשים את המסרת, ועם כל זה מאריך אף ה' אתם.

וכמה כאלה ישנם שחנכו על ברכי התורה ויודעים בטיב התורה והמצוות ועם

למאמרים נוספים של הרב ישראל לוגסי בקרו באתר 'שיבת אור דוד'

## האם העלון נמצא בבית הכנסת שלך באופן קבוע?

פרשת שבוע | סיפור | קואצ'ר | הלכות | חינוך ילדים

### למפיצים המקדימים זוכים:

כל הפצה של חבילות עלונים 1 יזכה את המפיץ בברכה מפי הרה"ג דניאל זר שליט"א לאחר לימוד כל ספר האידרא רבה וזוטא בקברו של התנא האלוקי ר' שמעון בר יוחאי



כל הפצה של 2 חבילות עלונים יזכה את המפיץ בברכה מפי הרה"ג דניאל זר שליט"א לאחר קריאת כל התהילים בליל שבת



כל הפצה של 3 חבילות עלונים יזכה את המפיץ בקמיע של כל הזוהר הקדוש



בוא והצטרף לאלפי המפיצים בכל שבוע את העלון המפואר "אור הפרשה"

ושמח את מתפללי בית הכנסת שלך.

לפרטים והרשמה

03-5701212